

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Consumentenbescherming bij de consumentenverkoop van auto's

Loos, M.B.M.

Publication date

2015

Document Version

Final published version

Published in

Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie

License

Unspecified

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Loos, M. B. M. (2015). Consumentenbescherming bij de consumentenverkoop van auto's. *Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie*, 146(7062), 423-424.
<https://www.ndfr.nl/content/g-IMPRWPNR-20150570622>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Consumentenbescherming bij de consumentenverkoop van auto's

Inleiding

Het Nederlandse recht gaat er vanuit dat bij een consumentenovereenkomst de verkoper of dienstverlener een professionele partij en de koper of opdrachtgever een consument is. Zo betreft de consumentenkoop volgens art. 7:5 BW (vereenvoudigd gezegd)¹ de koopovereenkomst waarbij een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf, een roerende zaak koopt van een natuurlijk persoon of een rechtspersoon die wel handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In de praktijk worden echter regelmatig overeenkomsten gesloten waarbij de consument de verkoper en de professionele partij de koper is. Het belangrijkste voorbeeld is de consument die zijn auto verkoopt aan een professionele garage. Kan die consument nu ook gebruik maken van consumentenbeschermende bepalingen? De vraag wordt actueel nu op sommige websites consumenten de gelegenheid wordt geboden om online hun oude auto te verkopen aan een professionele auto-opkoper *zonder* daarbij (met bijbetaling) een nieuwe auto aan te schaffen. Het kan daarbij natuurlijk gaan om louche bedrijven, maar ook om garages die netjes bij een brancheorganisatie als Thuiswinkel.org zijn aangesloten en waarbij consumenten voor geschilbeslechting gebruik kunnen maken van de onder De Geschillencommissie ressorterende Geschillencommissie Thuiswinkel.² Voor de consument kan het gaan om relatief grote bedragen, waarbij moet worden bedacht dat consumenten die hun auto verkopen zonder een nieuwe aan te schaffen, vaak in een slechte financiële situatie verkeren en mogelijk overhaaste beslissingen nemen om een oplossing te vinden voor hun problemen. Worden dergelijke consumenten beschermd naar het Nederlandse recht?

Consumentenkoop

De regeling van de consumentenkoop zal de consument geen bescherming kunnen bieden nu de definitie van de consumentenkoop in art. 7:5 BW nadrukkelijk aansluit bij de hoedanigheden van de consument als koper en de professionele partij als de verkoper.

Algemene voorwaarden

Voor zover partijen gebruik hebben gemaakt van een door de professionele garage ingebracht modelcontract zal de algemene voorwaarden-regeling wel bescherming kunnen bieden tegen onredelijk bezwarende bedingen in het modelcontract. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om bedingen waarmee de

garage ook bij geringe gebreken aan de oude auto tot ontbinding van de overeenkomst kan overgaan of waarmee voor ontbinding door de garage geen verzuim vereist is, bedingen op grond waarvan de (partij) getuigenverklaring van de garage over de vraag of de auto aan de overeenkomst beantwoordt, dwingend bewijs oplevert, of bedingen waarmee de consument in geval van een gebrek aan de auto ook dan aansprakelijk is tot schadevergoeding indien het gebrek aan de auto naar verkeersopvatting voor rekening van de garage dient te komen (uitbreiding van de wettelijke schadevergoedingsverplichting). Bescherming zal veelal plaats moeten vinden aan de hand van de open norm van art. 6:233 sub a BW, aangezien de zwarte en grijze lijst van art. 6:236 en 237 BW in de praktijk eveneens uitgaan van de situatie dat de professionele partij de verkoper en de consument de koper is. Mijns inziens is er echter alle reden om aan de bepalingen op de zwarte en grijze lijst hier een zekere mate van reflexwerking toe te kennen: niet toevallig gaat het bij de gegeven voorbeelden om bepalingen die spiegelbeeldig zijn aan bepalingen op de zwarte en grijze lijst.³

1. Met de implementatie van de richtlijn consumentenrechten is de omschrijving van de consumentenkoop in art. 7:5 BW aanzienlijk gedetailleerder en gecompliceerder geworden, maar in de kern is het begrip niet gewijzigd.
2. Zie bijvoorbeeld www.ikwilvanmijnautoaf.nl, die het Certificaat Thuiswinkel Waarborg mag voeren.
3. Meer in het bijzonder: art. 6:236 sub b en sub k en art. 6:237 sub f BW.

Oneerlijke handelspraktijken

Bescherming kan ook worden geboden door de bepalingen betreffende oneerlijke handelspraktijken. Art. 6:193a lid 1 onder a en b BW omschrijft de begrippen consument en handelaar als de partij die niet respectievelijk wel in de uitoefening van een beroep of bedrijf handelt, zonder aan te geven of de consument de verkoper of koper is. Als de handelaar bij de aankoop van de auto bijvoorbeeld gebruik maakt van een misleidende of agressieve handelspraktijk, handelt hij onrechtmatig (art. 6:193b lid 1 jo. lid 3 BW) en is de overeenkomst vernietigbaar indien de consument de auto verkocht heeft aan de garage onder invloed van die oneerlijke handelspraktijk (art. 6:193j lid 3 BW).

Bedenktijd

Onduidelijker is het of de nieuwe regeling van afdeling 6.5.2b BW bescherming kan bieden. De definities van de begrippen ‘consument’ en ‘handelaar’ in art. 6:230g lid 1 onder a en b BW sluiten aan bij de definities in de regeling van de oneerlijke handelspraktijken en lijken dus ruimte te bieden voor toepassing van de wettelijke regeling. Ook art. 3 lid 1 van de richtlijn consumentenrechten⁴ wijst in die richting, aangezien de richtlijn volgens die bepaling van toepassing is op alle tussen een handelaar en een consument gesloten overeenkomsten ‘onder de voorwaarden en in die mate als aangegeven in de bepalingen ervan’. Daaruit zou kunnen worden afgeleid dat de regeling ook van toepassing is op een overeenkomst waarbij een garage in de uitoefening van zijn bedrijf een auto van een particulier koopt, terwijl de particulier bij die overeenkomst buiten zijn beroeps- of bedrijfsactiviteit handelt. Dat is op zich ook niet zo vreemd omdat hier dezelfde informatie-asymmetrie en dezelfde machtsverhoudingen bestaan als in het standaardgeval van de consument-koper en de handelaar-verkoper.

De hoop die de consument daaraan lijkt te kunnen ontlenen, wordt echter de kop ingedrukt in de daaropvolgende omschrijving van het begrip consumentenkoop, dat simpelweg terugverwijst naar art. 7:5 BW, zodat met de begrippen ‘consument’ ‘handelaar’ kennelijk toch wordt bedoeld op de particuliere koper en de professionele *verkoper*. En ook de richtlijn consumentenrechten zelf omschrijft het begrip ‘verkoopovereenkomst’ in art. 2 onder 5 van de richtlijn in termen waarbij de handelaar de verkoper is en de consument de koper. Dat lijkt te betekenen dat de bedenktijd van art. 6:230o BW niet van toepassing is. Ook de website van de eerder genoemde professionele auto-opkoper gaat daarvan uit.⁵ Helemaal zeker is dat echter niet nu zowel de Nederlandse wetgeving als de Europese richtlijn op dit punt tegenstrijdige signalen afgeven. Dat is problematisch omdat het, zoals eerder opgemerkt, juist kan gaan om consumenten in een moeilijke financiële situatie.

Besluit

Het antwoord op de vraag of de consument-verkoper bescherming ondervindt van de consumentenbeschermende bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek lijkt afhankelijk van de precieze formulering van de desbetreffende bepalingen. De consumentenkoopregeling biedt in ieder geval geen bescherming, de algemene voorwaarden-regeling en de regeling van de oneerlijke handelspraktijken wel. Of de regeling van afdeling 6.5.2b BW, met de daarin opgenomen bedenktijd, bescherming biedt, is echter onduidelijk. Tijd voor een prejudiciële vraag misschien?

*Prof. mr. M.B.M. Loos**

4. Richtlijn 2011/83/EU, PbEU 2011, L 304/64.

5. Zie <https://www.ikwilvanmijnautoaf.nl/veelgestelde vragen> (laatstelijk bezocht op 11 april 2015).

* Verbonden aan het Centre for the Study of European Contract Law van de Universiteit van Amsterdam. (m.b.m.loos@uva.nl)